

Nom activitat:

- Sopa de lletres sensorials

Paraules clau:

- Autisme, dificultats sensorials, empatia, diversitat, inclusió, treball en xarxa

Unitats:

- Totes

Duració:

- Part 1 - Sensorial: 30 minuts
- Part 2 - Comunicació: 30 minuts
- Part 3 - Cinefòrum: Depèn de l'audiovisual
- Part 4 - Treball en xarxa: Depèn del què es decideixi fer

Objectius:

- Entendre de forma vivencial els límits sensorials
- Conèixer una característica de l'autisme
- Debatre sobre la idea de viure amb aquestes dificultats diàriament.

Material:

- Llapis i un tros de paper per a tothom
- Projector i ordinador (també es pot fer amb un paper d'embalar)
- Elements distorsionadors sonors (xiulets, trompetes, instruments musicals...)
- Elements distorsionadors visuals (diaris antics, llums de colors, lots...)
- Llistat de frases fetes, expressions, metàfores...
- Cinefòrum: Internet o bé tenir descarregat l'arxiu.

Desenvolupament:

Trobareu tres parts en aquesta proposta d'activitat (sensorial, comunicació i cinefòrum). Podeu fer-les per separat o bé, només agafar una part. La idea és poder apropar-nos més a entendre l'autisme i amb les dificultats que es troben quotidianament.

Al final de l'activitat us animem a que contacteu amb alguna entitats (associació, escola d'educació especial, fundació..) propera al vostre entorn per fer un treball en xarxa que ajudi i enriqueix a les dues parts amb alguna proposta de treball conjunt.

PART SENSORIAL:

Es projecte una sopa de lletres a la paret, també es pot fer la sopa de lletres en un paper d'embalar gran (però amb un projector, evitem l'ús del paper). Es dona la consigna que en 5 minuts han de trobar el màxim nombre de paraules de la sopa de lletres de forma individual. Es deixa un o dos minuts de marge i llavors les caps comencen a afegir elements distorsionadors de forma aleatòria: apagar i encendre el llum, fer molt de soroll, posar-se pel mig i tapar espontàniament la sopa de lletres, enfocar-los amb les lots... L'objectiu aquí és que puguin viure la diferència entre poder "fer la sopa de lletres" sense cap estímul distorsionador i "fer la sopa de lletres" amb tot de molèsties pel mig... La contingut de la sopa de lletres és indiferent.

A continuació podeu visionar el seu vídeo:

[Cómo percibe el mundo una persona con Autismo](#)

Explicació - reflexió: Moltes persones amb autisme tenen dificultats sensorials, això vol dir que hi ha moltes coses del voltant que els molesta molt, inclús dolor! Per exemple, el soroll d'un fluorescent que fa pampallugues... Això és diu dificultats d'integració sensorial i se'ls hi fa molt difícil aïllar alguns dels estímuls de fora (sons, textures...). Alguns, per exemple, els hi fa molt de mal les etiquetes de la roba i se l'han de tallar, la molèstia és tan gran que arriba a ser dolor.

Ajudes per estimular el debat:

- Quines coses del vostre dia a dia deixeu d'escoltar perquè el vostre cervell les interioritza? (Soroll de cotxe per la finestra, degoteig d'una aixeta, la televisió de fons...) Les persones amb autisme sovint, no poden deixar-les d'escoltar.
- Quins sorolls són molt molestos per vostres? (Les ungles a la pissarra, una forquilla metàl·lica en un plat metàl·lic...) Les persones amb autisme sovint, no és només molest sinó molt dolor escoltar aquestes coses.
- Quines textures no us agraden o us donen "repelus"? (L'herba humida, la pell de préssec...)
- Us imagineu viure cada dia amb aquestes dificultats?
- Quines coses creieu que els hi pot ajudar? Algunes persones amb autisme tenen cascots insonors, com els de la obra. També tenen ulleres amb filtres especials. Evitar posar fluorescents... No cridar al seu costat.

Podeu recollir totes els dubtes no resolt durant el debat per poder transformar-la amb preguntes i contactar amb alguna entitat del vostre entorn.

PART COMUNICACIÓ:

Molts cops, les dificultats amb l'autisme també estan relacionades amb la comunicació. Tot allò que és abstracta, sovint els hi costa entendre, ja que són molt literals. No comprenen la ironia, el sarcasme o la segona intenció que forma part de l'estil de comunicació habitual. Algun cop, les persones amb autisme poden mostrar-se en un estat defensiu al pensar que la gent s'està rient d'ella o l'estant mentint...

Per exemple:

- "Posa't les piles que tenim pressa" (Jo no tinc piles!)
- "Som-hi, que és tard i vol ploure" (Però si fa molt de sol...segur que vols mentir...)
- "Calla! que el cap em bull" (No tens aigua al cap, perquè et bull?)

Activitat de *role playing*:

Exposar diferents situacions, adaptades a l'edat, que puguin aparèixer diferents expressions o frases fetes. Una persona ha de tenir autisme i aquesta pot actuar de diferents maneres. Per exemple: un grup està jugant a pica-paret i un fa trampa, la resta li diu que no en faci. Aquest nega que ha fet trampa i un diu "s'agafa abans a un mentider que a un coix" i tothom riu excepte la persona amb autisme, perquè no entén la frase... En aquest moment es pot pensar que la gent s'està rient d'ell... com pot actuar? Com poden actuar la resta? Algú li pot explicar la situació per a que l'entengui?

PART CINEFÒRUM:

Podeu fer un cinefòrum també amb diferents audiovisuals:

Pel·lícula	Descripció	Unitat
Temple Grandin https://www.youtube.com/watch?v=vpTt4z_HchE	La vida d'una noia amb autisme, des de la seva infància fins a anar a la universitat. Va inventar una màquina per fer abraçades ja que li costava tocar a la gent, però necessitava sentir-se abraçada. Cas real.	Raiers, Pioners i Clan
BEN X https://www.youtube.com/watch?v=nAiufwSyMPs	Cas d'un adolescent amb autisme que pateix bullying degut a les seves dificultats socials. Juga a videojocs i això l'ajuda a entendre millor al realitat.	Raiers, Pioners i Clan
EX. ET. https://www.youtube.com/watch?v=2ZeeKzxJLCU	Curtmetratge que transmet el concepte diversitat.	Follets i llops. <i>També a unitats grans</i>
El cazo de Lorenzo https://www.youtube.com/watch?v=5pUmAOTQqCg	Curtmetratge que transmet la idea de com podem ajudar amb la diversitat.	Follets i llops. <i>També a unitats grans</i>

PART XARXA ENTORN:

Busqueu alguna entitat que estigui relacionada amb persones amb autisme per oferir fer alguna activitats conjunta: podeu oferir fer un cau conjunt o bé anar a fer preguntes sense resoldre que hagin sortit durant el debat. Podeu oferir preparar una activitat per anar a fer... Imaginació al treball en xarxa!